

KONSTNÄRSALLIANSEN

EN NORDISK KONSTNÄRSORGANISATION

www.konstnarsalliansen.se e-post: kansli@konstnarsalliansen.se

Yttrande

**Frågan om att slå ihop myndigheterna Statens kulturråd och Konstnärsnämnden.
Ku 2023/01161.**

Konstnärersalliansen, KFA, får härmed inlämna vårt yttrande över förslaget från regeringen att slå ihop myndigheterna Statens kulturråd och Konstnärsnämnden.

KFA ser positivt på förslaget att slå ihop båda myndigheterna då det finns vinster med detta genom att nya myndigheten behöver moderniseras på alla plan.

KFA föreslår utöver detta att myndigheterna Svenska Institutet och myndigheten för Kulturanalys ska ingå i den nya myndigheten.

KFA har i tidigare skrivelser till Regeringskansliet yrkat på att förordningarna (SFS 2019:1269), (SFS 1982:600) till de båda myndigheterna måste uppdateras, särskilt vad gäller Konstnärsnämnden. Vidare har KFA framfört, i skrivelse till Regeringskansliet, att även Statens kulturråd ska genomgå en modernisering så att de anpassar sin verksamhet i samklang med gällande lagar som t ex Lagen om offentlig upphandling, förvaltningslagstiftningen vad gäller anlitandet av konstnärsledamöter och konstkonsulter.

Även Riksrevisionsverket har haft synpunkter på kulturrådets respektive Konstnärsnämndens verksamhet vad gäller fördelning av bidrag till kulturarbetare.

Under åren 2021 till 2023 har Riksrevisionen påtalat ett antal brister. Det gäller bland annat transparens i beslutsprocessen vid tilldelning av stipendier och att det ska finnas en möjlighet för de som får avslag att få erhålla en motivering till avslagen ansökan.

Riksrevisionen skriver: "En av de brister som framkommit i granskningen är att vissa bidragsgivande organisationer, särskilt Kulturrådet och Konstnärsnämnden, inte har tagit in kompletteringar efter sista ansökningsdag. Det har inneburit att myndigheterna inte har utrett bidragsärendena i den utsträckning som de brukar. Riksrevisionens

slutsats är att Kulturrådet och Konstnärsnämnden därmed har lagt ett stort ansvar på sökandena för att ansökningarna ska vara kompletta.”

Vidare skriver RIR: ”Avsaknaden av dokumentation för hur ansökan prövats mot olika kriterium gjorde att det saknades spårbarhet som säkerställde att objektivitets- och likabehandlingsprincipen efterlevs i beslutsprocessen. Vi rekommenderar Konstnärsnämnden att säkerställa att det finns motivering och spårbarhet till bedömningen i varje enskild ansökan för att minimera risken för subjektiva bedömningar samt för att bättre efterleva 32 § förvaltningslagen.”

Arbetsgrupper och sakkunniga

Både Kulturrådet och Konstnärsnämnden (Bildkonstnärnsfonden) anlitar olika kulturarbetare som sakkunniga till sina respektive nämnder.

KFA har länge kritiserat att konstnärer sitter som ledamöter i en styrelse för en stipendienämnd som är tillsatt för att utdela arbetsstipendier till andra konstnärer. Vår inställning till det korporativa tillsättningsystemet är att detta måste avskaffas och i stället ska en upphandling och utlysning riktas till sakkunniga som inte kan anses vara jäviga så att det går i strid med förvaltningslagens bestämmelser om jäv. Detta ska framgå i regleringsbrevet till myndigheterna samt i den nya förordningen för myndigheten. Sakkunnig samt expertis bör och ska anlitas på konsultbasis då de kan bidra med synpunkter på konstnärligt material och teknik o dyl.

KFA vill samtidigt påtala i vad som Kulturrådet beskriver idag som ”hög kvalitet” är högst subjektiv, beroende på vilka personer som är inblandade i besluten.

Konstnärsnämnden har framfört i sin redovisning till Regeringskansliet att vid fördelning av stipendier (bidrag) ska hänsyn tas till ”konstnärlig kvalitet” och den sökandes ”behov” av ekonomiskt stöd. Det kan konstateras, vilket KFA är mycket kritiska till, konstnärlig kvalitet är överordnat ekonomiskt behov här. Vi anser det borde vara tvärtom. Konstnärsnämnden har ej heller aldrig gett sig inpå att förklara vad deras ”konstnärliga kvalitet” innebär eller vilken inriktning av konsten som anges.

KFA vill ju avveckla stipendiestödet till förmån för vårt eget förslag till Generellt konstnärstillägg. Återkommer till detta.

Effektiv organisation

Liksom Kulturrådet så instämmer KFA i att ett samgående myndigheterna emellan kommer att bidra till en effektivare organisation och vissa minskade kostnader, lokalkostnader, it m m. Sammanslagningen kommer att innebära en möjlighet till förnyelse och en stärkt kompetensförsörjning.

För Konstnärnsalliansen

Tony Roos ordf. Tel. 0737070555

Bif. Bilagor:

- Skrivelse till Kulturutskottet
- Ang. Konstnärnämnden
- Konstrådets advokatkostnader
- Nya former för Statens konstråd, Statskontoret 2005:9